

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

09.09.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Українська літературна газета. – 2024. – 8 верес. Посилення культурної дипломатії та робота з донорами – Кравчук про Точицького і напрям діяльності Мінкульту. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 7 верес. Мін'юст зробив офіційну заяву щодо співачки-зрадниці Таїсії Повалій і звернувся до Вищого антикорупційного суду. – Кругленко О.; Укрінформ. – 2024. – 7 верес. Мін'юст подав позов про застосування санкцій до Повалій. – Інф.](#)

Вшанування пам'яті

[Україна молода. – 2024. – 8 верес. В Україні вшановують пам'ять депортованих українців у 1944–1951 роках. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2024. – 8 верес. Сьогодні – День пам'яті примусового виселення українців у 1944–1951 роках. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 7 верес. На Київщині презентували соціальний проєкт «Місця пам'яті». – Катаєва М.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 8 верес. У Києво-Печерській лаврі встановлять пам'ятник Івану Мазепі. – Інф.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 7 верес. Нацбанк випустив пам'ятну монету, присвячену Сергію Параджанову. – Яковенко І.; Українська літературна газета. – 2024. – 7 верес. В Україні з'явиться монета на честь відомого режисера Параджанова. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України, медіа

[Українська літературна газета. – 2024. – 7 верес. Telegram – це шкідливо, він загроза національній безпеці – Буданов. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 7 верес. Буданов: Telegram – це загроза нацбезпеці. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 6 верес. Точицький про «марафон»: доносити єдиним голосом те, що відбувається на фронті. – Інф.](#)

Регіональна культурна політика

[Український тиждень. – 2024. – 7 верес. Музейні виставки та сучасні бібліотеки: як культурна Одеса дарує людям надію на перемогу. – Косинська Ю.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 8 верес. У Львові запускають інституцію, що буде](#)

документувати український досвід війни. – Мельник К.

Фестивалі

Вечірній Київ. – 2024. – 8 верес. Об'єдналися у складні часи: у Києві провели урбаністичний фестиваль «Майстерня міста 2.0: безпека та сталий розвиток». – Скотнікова О.

Креативні індустрії

Укрінформ. – 2024. – 8 верес. Українська виставка сучасного дизайну «Еволюція архаїки» відкрилась у Парижі. – Інф.

Театр

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. Миколаївський драмтеатр покаже на столичній сцені історію української біженки. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. «Мельпомена Таврії»: особливості фестивалю в часи Великої війни. – Самченко В.

Музика

Вечірній Київ. – 2024. – 7 верес. У столиці пройде відроджений музичний фестиваль Mariupol Classic. – Катаєва М.

Укрінформ. – 2024. – 6 верес. Ювілейний фестиваль «Дні української музики» відбудеться у Варшаві. – Інф.

Вечірній Київ. – 2024. – 6 верес. Столична філармонія розпочинає сезон: концерти вересня. – Катаєва М.

NV. – 2024. – 6 верес. «Нумо цвісти!» Що відомо про Дитяче Євробачення 2024 – місце, учасники, салоган. – Інф.

Візуальні мистецтва

NV. – 2024. – 6 верес. Феномен сучасного мистецтва. Український Дім відкриває велику музейну ретроспективу Тіберія Сільвапі. – Інф.

УНН. – 2024. – 7 верес. Виставки цієї осені, які варто відвідати кожному у Києві. – Волянська А.

Укрінформ. – 2024. – 6 верес. У Києві відкрилася виставка творів, уцілілих після влучання російської ракети. – Інф.

Вечірній Київ. – 2024. – 6 верес. Літо в об'єктиві: у Києві презентували сезонний фото вернісаж. – Марків Н.

Вечірній Київ. – 2024. – 6 верес. Повернути людині себе: фотовиставка відкрила відновлені обличчя українських Героїв. – Божок С.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 7 верес. У «Кримському Домі» відкрилася фотовиставка «Хоробрі обличчя» – про повернення людям себе. – Кругленко О.

Вечірній Київ. – 2024. – 8 верес. У минулому був фотожурналістом: посол ФРН Мартін Єгер створив серію фотографій про Україну. – Скотнікова О.

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. –2024. – 5 верес. На Венеційському кінофестивалі показали фільм росіянки Анастасії Трофімови про російських окупантів. – Інф.

Україна молода. – 2024. – 8 верес. Russians in War: на Венеційському фестивалі показали маніпулятивний фільм про окупантів. – Поваляєв І.; Укрінформ. – 2024. – 6 верес. Держкіно закликло Венеційський фестиваль не показувати пропагандистський фільм про солдатів РФ. – Інф.; Газета по-українськи. – 2024. – 7 верес. На кінофестивалі в Венеції показали пропагандистський фільм про «хороших росіян» на війні з Україною: кіноспільнота обурена. – Інф.

NV. –2024. – 8 верес. «Образа жертв війни». МЗС України засудило прем'єру фільму Росіяни на війні на Венеційському кінофестивалі. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 8 верес. МЗС засудило показ фільму «Росіяни на війні» на Венеційському кінофестивалі. – Інф.; Фокус.–2024. – 7 верес. «Ми рішуче проти»: в МЗС відреагували на показ фільму про російських військових в Торонто. – Мазун О.; УНН. –2024. – 8 верес. Образа жертв війни, розв'язаної РФ: у дипломатичному відомстві засудили стрічку «Росіяни на війні». – Тележніков І.

NV. –2024. – 6 верес. «Цинізм топових кінофестивалів». Українська кіноспільнота жорстко розкритикувала показ у Венеції фільму колишньої працівниці Russia Today. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 6 верес. На Венеційському кінофестивалі показали фільм про російських військових в Україні. Українська кіноспільнота відреагувала. – Інф.

День. – 2024. – 8 верес. Україна висловила протест через прем'єру фільму «Росіяни на війні» на Венеційському кінофестивалі. – Інф.

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 7 верес. Російський фільм про війну в Україні є в програмі кінофестивалю в Торонто – Генконсул виступив з критикою. – Кругленко О.

NV. –2024. – 7 верес. «Спроба відбілити воєнні злочини». Україна відреагувала на показ російського фільму на фестивалі у Торонто. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 8 верес. Україна закликала скасувати показ пропагандистського фільму РФ на кінофесті у Торонто. – Інф.

NV. –2024. – 7 верес. Канадський конгрес українців засудив Canada Media Fund за фінансування фільму про російських окупантів. – Інф.

NV. –2024. – 6 верес. Фільм Яремчук: Незрівнянний світ краси вийде на Netflix. – Інф.; The Village Україна. – 2024. – 7 верес. Документальний фільм про Назарія Яремчука від Knife! Films вийде на Netflix. – Яковенко І.

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. Фільм «Мій карпатський дідусь» покажуть у

Відні. – Інф.

NV. –2024. – 6 верес. The Zelensky Story. На BBC вийшов трисерійний серіал про Володимира Зеленського – британські критики відреагували. – Інф.

Література

Вечірній Київ. – 2024. – 8 верес. Музичні вібрації: у столичній книгозбірні презентували книгу диригента НАОНІ Віктора Гуцала. – Асадчева Т.

Вечірній Київ. – 2024. – 7 верес. За книжками та думками: у столиці проходить Kyiv Book Fest. – Катаєва М.

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2024. – 8 верес. Курська область і Україна: київські музейники під час військової операції побували на прикордонні. – Скотнікова О.

The Village Україна. – 2024. – 7 верес. Театралізовані вечірні екскурсії у Музеї видатних діячів української культури. – Яковенко І.

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. У Музеї просто неба в Пирогові проходить фестиваль «Жива культура – живий світ». – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. Точицький: Айдентика є джерелом стійкості та силою, що об'єднує українців. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. В Україні треба створити реєстр майстрів декоративно-ужиткового мистецтва – Карандєєв. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. Привертати увагу до нематеріальної культурної спадщини треба через цифрові технології – МКІП. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. МКІП: Вимушене переміщення людей загрожує втратою культурної унікальності ТОТ. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. Кабмін вніс об'єкт культурної спадщини «Поле бою: Битва за Мошун» у Держреєстр нерухомих пам'яток. – Інф.

Україна молода. – 2024. – 8 верес. У центрі Києва зупинили знищення історичної будівлі. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2024. – 7 верес. У центрі столиці зупинили руйнування декоративних елементів на пам'ятці архітектури. – Катаєва М.; The Village Україна. – 2024. – 7 верес. Декоративну ліпнину незаконно відбили із фасаду історичної міської станції на Чикаленка. – Гриненко В.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 6 верес. В Анкарі відбувся концерт «Культурного десанту». – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. У Нідерландах відкрилася виставка, присвячена українській художниці Поліні Райко. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2024. – 8 верес. У музеї LUM в Перу з'явився аудіогід українською. – Інф.; УНН. – 2024. – 8 верес. У Перу запрацював аудіогід українською мовою. – Тележніков І.

Підтримка України у світі

Укрінформ. – 2024. – 6 верес. Польські літератори збирають кошти для бригади, де служить Жадан. – Інф.

Загальні питання

Українська літературна газета. – 2024. – 8 верес. Посилення культурної дипломатії та робота з донорами – Кравчук про Точицького і напрям діяльності Мінкульту. – Інф.

Посилення культурної дипломатії, робота з іноземними донорами та захист спадщини – це одні з ключових напрямів роботи Міністерства культури та стратегічних комунікацій за нового міністра Миколи Точицького. Так у коментарі «Суспільне Культура» пояснила народна депутатка та заступниця голови Комітету гуманітарної та інформаційної політики Євгенія Кравчук обрання Миколи Точицького очільником Мінкульту та зміну назви відомства. «Звісно, була обрана дещо нестандартна модель, був обраний кадровий дипломат, міністерство називатиметься як Міністерство культури та стратегічних комунікацій. Але, очевидно, зараз завдання перед країною такі, що усі міністерства мають мати певний акцент. Всі працюють на перемогу та на підтримку України у світі. Очевидно, що Міністерство культури може працювати краще, зокрема і за кордоном, транслюючи українські наративи...», – прокоментувала вона. Вона також подякувала за роботу Ростиславу Карандеєву та двом заступникам – Тарасу Шевченку й Анастасії Бондар, та запевнила, що проекти, розпочаті раніше, продовжуватимуться, адже важливо зберегти інституційну пам'ять. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/posylennia-kulturnoi-dyplomatii-ta-roboty-z-donoramy-kravchuk-pro-tochytskoho-i-napriam-diiialnosti-minkultu/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 7 верес. Мін'юст зробив офіційну заяву щодо співачки-зрадниці Таїсії Повалій і звернувся до Вищого антикорупційного суду. – Кругленко О.; Укрінформ. – 2024. – 7 верес. Мін'юст подав позов про застосування санкцій до Повалій. – Інф.

Міністерство юстиції України подало позов у Вищий антикорупційний суд про застосування санкцій до співачки-колаборантки Таїсії Повалій. Про це на сайті Мін'юсту опубліковане офіційне повідомлення. Згідно з п. 11 ч. 1 ст. 4 Закону України «Про санкції», до стягнення заявлене майно, яким Таїсія Повалій володіє прямо та опосередковано через фізичних осіб. Зокрема це об'єкти нерухомого майна (сім земельних ділянок, житловий будинок та домоволодіння) тощо та майнові права на музику і слова до творів (вісім музичних творів). Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/minjust-zrobiv-ofitsijnu-zajavu-shchodo-spivachki-zradnitsi-tajisiji-povalij-i-zvernuvsja-do-vishchoho-antikoruptionsijnoho-sudu.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3903196-minust-podav-pozov-pro-zastosuvanna-sankcij-do-povalij.html>

Вшанування пам'яті

Україна молода. – 2024. – 8 верес. В Україні вшановують пам'ять депортованих українців у 1944–1951 роках. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2024.

– 8 верес. Сьогодні – День пам’яті примусового виселення українців у 1944–1951 роках. – Інф.

8 вересня вшановують пам’ять депортованих українців з Лемківщини, Надсяння, Холмщини, Південного Підляшшя, Любачівщини, Західної Бойківщини у 1944–1951 роках. Про це повідомив УІНП. Цю пам’ятну дату встановлено відповідно до постанови Верховної Ради України від 18 грудня 2018 року і відзначають кожної другої неділі вересня. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/185429/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3902978-sogodni-den-pamati-primusovogo-viseledda-ukrainciv-u-19441951-rokah.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 7 верес. На Київщині презентували соціальний проєкт «Місця пам’яті». – Катаєва М.

У Київській області відбувся інформаційно-екскурсійний тур в межах соціального проєкту «Київщина. Місця пам’яті». Пілотний проєкт розроблено КМДА спільно з Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України, Державним агентством розвитку туризму, УІНП, територіальними громадами, представниками ЗСУ. Загалом, в межах проєкту можна відвідати дев’ять локацій: Ірпінь: Романівський міст, ЖК «Ірпінські Липки», Цвинтар автомобілів, Центральний будинок культури; Буча: вул. Вокзальна, Церква Святого Апостола Андрія Первозванного та Всіх Святих; Гостомель: військове містечко, Мрія, меморіал «Янгол Перемоги» у с. Мощун; Бородянка: центральна площа. Напередодні Кабінет Міністрів України ухвалив рішення про внесення до Державного реєстру нерухомих пам’яток України об’єкту культурної спадщини як пам’ятки історії національного значення «Поле бою: Битва за Мощун». Ця локація посідає одне з ключових місць у проєкті «Київщина. Місця пам’яті». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102532/>

Українська літературна газета. – 2024. – 8 верес. У Києво-Печерській лаврі встановлять пам’ятник Івану Мазепі. – Інф.

У Києво-Печерській Лаврі незабаром з’явиться пам’ятник Івану Мазепі, виконаний за проєктом скульпторів Олеся Сидорука та Бориса Крилова. Пам’ятник у вигляді погруддя гетьмана буде встановлено на колоні, прикрашеній гербом Мазепи – так званим «Курчем», знаком волинських князів Курцевичів-Гедиміновичів. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kyievo-pecherskij-lavri-vstanovliat-pam-iatnyk-ivanu-mazepi/>

The Village Україна. – 2024. – 7 верес. Нацбанк випустив пам’ятну монету, присвячену Сергію Параджанову. – Яковенко І.; Українська літературна газета. – 2024. – 7 верес. В Україні з’явиться монета на честь відомого режисера Параджанова. – Інф.

Національний банк України випустив нову пам’ятну монету номіналом 5 гривень на честь всесвітньо відомого режисера Сергія Параджанова,

присвячену 100-річчю з дня його народження. Монета поповнює серію «Видатні особистості України», придбати її можна буде з 10 вересня. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/v-ukraini-z-iavytsia-moneta-na-chest-vidomoho-rezhysera-paradzhanova/>

<https://www.village.com.ua/village/business/news/354611-natsbank-vipustiv-pam-yatnu-monetu-prisvyachenu-sergiyu-paradzhanovu>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України, медіа

Українська літературна газета. – 2024. – 7 верес. Telegram – це шкідливо, він загроза національній безпеці – Буданов. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 7 верес. Буданов: Telegram – це загроза нацбезпеці. – Інф.

Telegram становить загрозу національній безпеці України. Про це повідомляє керівник ГУР МОУ Кирило Буданов в інтерв'ю «Радіо Хартія». За його словами, дослідження підтверджують, що Telegram став головним джерелом інформації для українського суспільства. Водночас керівник ГУР зазначив, що не підтримує закриття Telegram в Україні. «Я не за те, щоб його взяти і закрити... Я виступаю за те, щоб «офізичити» всі ці Telegram-канали. Якщо ти хочеш висвітлювати новини, будь ласка, зареєструйся», – сказав Кирило Буданов. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/telegram-tse-shkidlyvo-vin-zahroza-natsionalnij-bezpetsi-budanov/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3903292-budanov-telegram-ce-zagroza-nacbezpeci.html>

Українська літературна газета. – 2024. – 6 верес. Точицький про «марафон»: доносити єдиним голосом те, що відбувається на фронті. – Інф.

Міністр культури Микола Точицький під час засідання Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики заявив, що «марафон був, є і буде», але потрібно шукати форму, щоб була зацікавленість у громадськості. Він також наголосив, що «маємо зробити все, щоб донести до нашого зовнішнього партнера, заради чого ми боремось, хто такі Україна й українці, і це потрібно робити якісно. Це одне з основних завдань». На думку Миколи Точицького, щоб донести світові, що таке культурна ідентичність українців, має працювати не одне міністерство і не один комітет, а має працювати вся інституція. Він переконаний, що все, що стосується інституційних спроможностей та стратегічних комунікацій, має бути об'єднано. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/tochytskyj-pro-marafon-donosyty-iedynym-holosom-te-shcho-vidbuvaietsia-na-fronti/>

Регіональна культурна політика

Український тиждень. – 2024. – 7 верес. Музейні виставки та сучасні бібліотеки: як культурна Одеса дарує людям надію на перемогу. – Косинська Ю.

У матеріалі – про реалізацію творчих тематичних задумів трьома одеськими інституціями культури завдяки грантовій підтримці з боку

міжнародних донорів фонду «Партнерство за сильну Україну» у рамках проєкту «Спадщина. Простір для роботи». Це виставка «Зміїний – острів, який боронять боги» в Одеському археологічному музеї; новий простір для підлітків у філії Централізованої бібліотечної системи для дітей в Одесі; художня експозиція «Музейна історія» в Одеському художньому музеї. Фонд «Партнерство за сильну Україну» – донорська програма українського уряду та восьми країн – партнерів: Великої Британії, Естонії, Канади, Нідерландів, США, Фінляндії, Швейцарії, Швеції. «Програма «Спадщина. Простір для роботи» спрямовує зусилля не лише на інфраструктурну складову відбудови, а й допомагає культурним інституціям в реалізації суспільно важливих проєктів, оскільки вважає культуру сферою, що об'єднує українське суспільство і є опорою під час війни. Докладно:

<https://tyzhden.ua/muzejni-vystavky-ta-suchasni-biblioteky-ia-kulturna-odesa-daruie-liudiam-nadiiu-na-peremohu/>

The Village Україна. – 2024. – 8 верес. У Львові запускають інституцію, що буде документувати український досвід війни. – Мельник К.

У Львові запускають культурно-дослідницьку інституцію, що буде документувати український досвід війни, повідомляє міська рада. Інститут документування і взаємодії Index – це проєкт Інституту гуманітарних наук у Відні (IWM). Його запуск у Львові ініціював історик і професор Тімоті Снайдер для «інтелектуальної взаємодії між Україною та світом». Тепер українські дослідники й документалісти створюватимуть більш тривалі проєкти, щоб передавати факти й свідчення про війну в Україні наступним поколінням. Над якими саме проєктами працюватимуть, поки не повідомляють. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/354631-u-lvovi-zapuskayut-institutsiyu-scho-bude-dokumentuvati-ukrayinskiy-dosvid-viyni>

Фестивалі

Вечірній Київ. – 2024. – 8 верес. Об'єдналися у складні часи: у Києві провели урбаністичний фестиваль «Майстерня міста 2.0: безпека та сталий розвиток». – Скотнікова О.

У розлоному матеріалі – розповідь про перебіг у столиці урбаністичного фестивалю «Майстерня міста». Головна ідея фестивалю – залучення громадян до планування розвитку Києва. На майданчиках у парку Шевченка та парку «Наталка» зібрались понад 100 громадських інституцій, розповіла Мирослава Смірнова, директорка Департаменту суспільних комунікацій КМДА. Проведення фестивалю стало можливим завдяки співпраці з проєктом «Інтегрований розвиток міст в Україні II», який виконується GIZ GmbH та за фінансової підтримки урядів Німеччини та Швейцарії. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102516/>

Креативні індустрії

Укрінформ. – 2024. – 8 верес. Українська виставка сучасного дизайну «Еволюція архаїки» відкрилась у Парижі. – Інф.

У Парижі в Українському культурному центрі (УКЦ) відкрилась виставка «Еволюція архаїки», яка проходить в рамках Паризького тижня дизайну (Paris Design Week 2024). В експозиції представлено дизайнерські роботи, які переосмислюють мистецьку спадщину предків. «Наша багаторічна присутність на Paris Design Week є доказом визнання української креативності на міжнародній арені», – зазначила директорка УКЦ у Франції Вікторія Гуленко. За її словами, зараз важливо звертатись до минулого та спиратись на силу традицій і культури, яку ворог прагне знищити. Серед учасників – Litkovska з об'єктами з колекції Rebirth, Андрій та Олеся Возницькі, GARDI, студії «Жорна Архаїка Україна», Saga Pottery та «Гопак», а також Данута Кріль, Юлія Тищенко, Діана Біліченко, Марія Пуляєва та інші. Виставка «Еволюція архаїки» за підтримки Посольства України у Франції триватиме до 14 вересня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3903504-ukrainska-vistavka-sucasnogo-dizajnu-evolucia-arhaiki-vidkrilas-u-parizi.html>

Театр

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. Миколаївський драмтеатр покаже на столичній сцені історію української біженки. – Інф.

Миколаївський академічний художній драматичний театр приїде із гастрольями до столиці і покаже на сцені Національного академічного драматичного театру імені Лесі Українки моновиставу «Бо я і є – Україна!». Автором ідеї та режисером-постановником вистави, яка відбудеться у Києві 15 вересня, виступили заслужений діяч мистецтв України Артем Свистун та Людмила Оспадова. На сцені відтворено історію біженки з України на ім'я Надія. Драматичні розповіді героїні (виконавиця Ольга Сторожук) та її спів звучать у супроводі невеличкого оркестру (керівник А. Криворучко). Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3903249-mikolajvskij-dramteatr-pokaze-na-stolicnij-sceni-istoriu-ukrainskoi-bizenki.html>

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. «Мельпомена Таврії»: особливості фестивалю в часи Великої війни. – Самченко В.

Один із найстаріших українських міжнародних театральних фестивалів «Мельпомена Таврії» цього року розпочне свою програму 7 вересня показом трьох вистав у Херсоні та Миколаєві. Закриття – 16-го вересня на київській сцені Національного драматичного театру імені Івана Франка. Всього заплановано 30 показів постановок у трьох містах. Переважно – у Миколаєві, а не в Херсоні як це було до повномасштабної війни. Зі своїми виставами приїдуть колективи зі Львова, Одеси, Мукачєвого, Києва, Дніпра, Луцька, Кривого Рогу і Запоріжжя. Покаже свою виставу і маріупольський театр. Онлайн пройде зустріч із американським драматургом Доном Нігро, а в змішаному форматі – круглий стіл спільно з Єльським університетом (США) «Театр України: мистецтво під обстрілами». У розлогіій статті – про

найцікавіше з фестивальної програми, а також про те, як працює незмінний організатор «Мельпомени Таврії» – Херсонський театр імені Миколи Куліша. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3903062-melpomena-tavrii-osoblivosti-festivalu-v-casi-velikoi-vijni.html>

Музика

Вечірній Київ. – 2024. – 7 верес. У столиці пройде відроджений музичний фестиваль Mariupol Classic. – Катаєва М.

Mariupol Classic був заснований у 2018 році Маріупольською міською радою разом з Департаментом культури міста майже одразу, як на музичній мапі України з'явилася Маріупольська камерна філармонія. У вересні 2024 року фестиваль влаштують у столиці, де нині працює більшість митців Маріуполя. Концертні програми готує команда агенції UKR Artists, що спільно з культурною спільнотою Маріуполя, упродовж 2019–2021 років створювала цей масштабний міжнародний проєкт. Сьомий Mariupol Classic відбудеться у київському Будинку архітектора, який нині став концертним майданчиком Маріупольської камерної філармонії. Триватиме фестиваль з 10 до 30 вересня та охопить шість концертів. 10 вересня фестиваль відкриє Національний камерний ансамбль «Київські солісти». Музиканти підготували особливу фестивальну програму – «Від Вівальді до Маккартні», родзинкою якої стануть твори прославленого британського гурту Beatles і Пола Маккартні. 30 вересня фестиваль завершить оркестр «Ренесанс» Маріупольської камерної філармонії. Після окупації Маріуполя музиканти оркестру на чолі з його засновником та незмінним керівником Василем Крячком знайшли прихисток у столиці України. Для фестивалю музиканти підготували зворушливу програму «Місто Марії». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102517/>

Укрінформ. – 2024. – 6 верес. Ювілейний фестиваль «Дні української музики» відбудеться у Варшаві. – Інф.

У Варшаві 8, 10 та 13 вересня відбудуться симфонічні концерти в межах ювілейного 10-го фестивалю «Дні української музики», повідомив Роман Ревакович – відомий польський диригент українського походження, засновник фундації Pro Musica Viva, яка організовує фестиваль. Він зазначив, що на першому концерті у виконанні варшавського ансамблю Chromatophonic Trio 8 вересня прозвучить фортепіанне тріо «Класичне» Віктора Косенка та «Драма» Валентина Сильвестрова. Другий концерт у виконанні польського камерного хору Camerata Silesia з міста Катовіце 10 вересня представить творчість Максима Березовського, Дмитра Бортнянського та Артема Веделя. У третьому концерті, 13 вересня, візьме участь ансамбль «Київська Камерата», який виконає прем'єру твору Юрія Пікуша та «Пори року» для скрипки з оркестром Золтана Алмаші. Другий відділ цього концерту присвячується творчості Олександра Козаренка. Роман Ревакович зауважив, що «Дні української музики» у Варшаві відбудуться завдяки вже вдруге признаній трирічній дотації міста Варшава, а

також трирічній дотації Міністерства культури та національної спадщини Польщі у співпраці з Національним інститутом музики і танцю. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3903002-uvilejni-festival-dni-ukrainskoi-muziki-vidbudetsa-u-varsavi.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 6 верес. Столична філармонія розпочинає сезон: концерти вересня. – Катаєва М.

У вересні столична філармонія підготувала різноманітну програму. На сцені можна буде почути знану класику: Бетховена (12 вересня), Моцарта (18 вересня) й Баха (15 вересня). «Київські солісти» продемонструють розвиток жанру concerto grosso, Національний духовий оркестр України зіграє відомі саундтреки (27 вересня), Київський камерний оркестр представить твори львівської композиторки Любови Сидоренко (21 вересня), а новий колектив ensemble 24 презентує сучасну музику, натхненну тваринним світом (26 вересня). У філармонії відзначать й два ювілеї: до 200-річчя австрійського композитора Антона Брукнера прозвучить його Сьома симфонія (25 вересня), а на 150-річчя ще одного австрійця Арнольда Шенберга прозвучать його фортепіанні твори та музика сучасників (13 вересня). Поєднання академічних інструментів з інноваціями представить концерт фестивалю «Арфові Барви 2024: акустика та цифрові технології» (15 вересня), а на відкритті XXXV Міжнародного фестивалю Kyiv Music Fest звучатимуть твори українських композиторів (28 вересня). Окремі події підготували й для наймолодших слухачів: це яскравий мюзикл «Бременські музиканти» (8 вересня) та пізнавальна «Анатомія оркестру з Маестро Дядурою» (15 вересня). Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102318/>

NV. –2024. – 6 верес. «Нумо цвісти!» Що відомо про Дитяче Євробачення 2024 – місце, учасники, салоган. – Інф.

На Дитячому Євробаченні у Мадриді (Іспанія) 16 листопада зустрінуться юні виконавці з 17-ти країн. Слоган цьогорічної події – Let's Bloom, що перекладається як «Нумо цвісти». Вперше за сім років до конкурсу долучиться Кіпр, а також після перерви у дев'ять років на сцену дитячого пісенного конкурсу повертається Сан-Марино. Видання друкує повний список учасників. Фінал Національного відбору на Дитяче Євробачення заплановано на 22 вересня. Відбудеться захід у форматі телевізійного концерту. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/dityache-yevrobachennya-2024-data-spisok-krajn-uchasnic-pravila-y-misce-provedennya-50448799.html>

Візуальні мистецтва

NV. –2024. – 6 верес. Феномен сучасного мистецтва. Український Дім відкриває велику музейну ретроспективу Тіберія Сільваші. – Інф.

З 13 вересня по 27 жовтня Український музей сучасного мистецтва / UMCA та Національний центр «Український Дім» презентують проект «Кола Сільваші» – велику музейну ретроспективу, присвячену творчості Тіберія Сільваші. Разом із творами Сільваші буде представлено роботи ще 86-ти

авторів – від Ганса Мемлінга та Дієго Веласкеса до Каті Бучацької та Нікити Кадана. До кураторської команди нової виставки УМСА увійшли Лідія Аполлонова, Ольга Балашова, Анна-Марія Кучеренко, Борис Філоненко та Ярослав Футимський. Виставка «Кола Сільваші» знайомить українського глядача з творчим доробком та непересічною особистістю художника, який відіграє значну роль в історії сучасного українського мистецтва. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/muzeyna-retrospektiva-tiberiya-silvashi-v-ukrajinskomu-domi-50448741.html>

УНН. – 2024. – 7 верес. Виставки цієї осені, які варто відвідати кожному у Києві. – Волянська А.

У Києві восени відбудуться п'ять виставок українських та міжнародних митців. У Національному музеї Шевченка з 28 серпня по 22 вересня представлено персональну виставку живопису та графіки Олексія Потапенка «Моя планета». Вона складається з декількох частин й розкриває зацікавленість українською культурою самого художника. У Voloshyn Gallery – виставка робіт Максима Ходака, роботи якого зосереджені на дослідженні історії, інтернет-культури та кінематографу крізь призму сучасної політичної ситуації, – «Троянда, каска і перо». Виставка триватиме до 6 жовтня. В Ya Gallery до 13 жовтня – перша виставка львівського скульптора Олексія Абрамова у Києві «Моє». Виставка «Київ багряний», де представлено твори Сергія Шишка, Самуїла Каплана, Віктора Зарецького, Віктора Рижих, Олександра Дубовика, Віктора Сидоренка, Владислава Шерешевського, Сергія Святченка, Ганни Криволап, Антона Логова та інших, триває до 20 жовтня у Музейно-виставковому центрі Музею історії міста Києва. Проект «Сади мрій», який поєднує в собі роботи українських та міжнародних митців, триває у ЦСМ «М17» до 20 жовтня. Докладно:

<https://unn.ua/news/vystavky-tsiiei-oseni-yaki-varto-vidvidaty-kozhnomu-u-kyievi>

Укрінформ. – 2024. – 6 верес. У Києві відкрилася виставка творів, уцілілих після влучання російської ракети. – Інф.

У театрі ім. Івана Франка відкрився мистецький проєкт «Вціліле» – виставка та перформативний показ, присвячений роботам, що вціліли після влучання російської ракети у Київську державну академію декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. Михайла Бойчука 25 березня 2024 року. Мистецький проєкт проходить за підтримки Українського культурного фонду. На виставці представлено живописні роботи, монументальні та декоративно-прикладні твори. А також документальні кадри, що засвідчують злочинні дії Росії, спрямовані проти українського народу. Окрім цього, глядачі зможуть побачити короткометражний фільм, присвячений цим драматичним подіям. Куратор виставки – режисер Тарас Жирко. Виставка, представлена у холі Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка та діятиме до 30 вересня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3902974-u-kievi-vidkrilasa-vistavka-tvoriv-ucililih-pisla-vlucanna-rosijskoi-raketi.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 6 верес. Літо в об'єктиві: у Києві презентували сезонний фото вернісаж. – Марків Н.

Київська організація Національної Спілки фотохудожників України (КО НСФХУ) у 2014 році презентувала проєкт «Київські фотовернісажі». Він охоплює всі пори року, його частини мають власні назви – «Київський Весняний / Літній / Осінній / Зимовий фотовернісаж». Зараз у Будинку архітектора триває виставка, що підсумовує літо. Однією з цілей фотопроектів є підтримка ментального здоров'я українців. Водночас цей благодійний захід – на підтримку 9-го прикордонного загону імені Січових Стрільців. На виставці представлено 34 творчі роботи 14-ти авторів. Серед них – фотографі-переможці різноманітних всеукраїнських та міжнародних фотоконкурсів – Олена Бутівченко, Олександр Галицький, Ірина Домашенко, Олександр Ігнат'єв, Ірина Туяхова, Ірина Пенна, Ольга Кузнецова та ін. Виставка «Київський літній фотовернісаж» триватиме до 13 вересня у Центральному Будинку архітектора. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102484/>

Вечірній Київ. – 2024. – 6 верес. Повернути людині себе: фотовиставка відкрила відновлені обличчя українських Героїв. – Божок С.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 7 верес. У «Кримському Домі» відкрилася фотовиставка «Хорообрі обличчя» – про повернення людям себе. – Кругленко О.

Для допомоги військовослужбовцям та цивільним, які отримали поранення під час російсько-української війни, фонд «Східна Зірка» започаткував благодійний проєкт «Лікарі для героїв». 5 вересня в Укрінформі цю проблему обговорювали представники проєкту «Лікарі для героїв»; військовослужбовці й ветерани – герої фотопортретів; хірурги, які проводять унікальні реконструктивні операції; біоінженери тощо. Керівниця проєкту «Лікарі для героїв», ініціаторка фотовиставки «Хорообрі обличчя» Наталія Лютікова розповіла, наскільки великою є потреба в операціях з реконструкції обличчя поранених військових та зауважила, що, на жаль, належної підтримки з боку держави досі немає. Амбасадор проєкту «Хорообрі обличчя», український режисер і актор, військовослужбовець ЗСУ Ахтем Сеітаблаєв наголосив, що готовий надалі продовжувати цей проєкт і не лише у фотомистецтві, а й, наприклад, на сцені театру. Наразі фотовиставка налічує 24 фотопортрети восьми учасників проєкту. Авторка фотовиставки, фотокореспондентка Укрінформу Юлія Овсяннікова зазначила, що на цю роботу її надихнули самі поранені воїни та неймовірне ставлення до них учасників проєкту «Лікарі для героїв». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102480/>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/vis.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 8 верес. У минулому був фотожурналістом:

посол ФРН Мартін Єгер створив серію фотографій про Україну. – Скотнікова О.

Посольство Німеччини в Україні запустило у соцмережах проєкт – з'явилися краєвиди столиці та інших міст, які зробив Мартін Єгер, голова дипломатичної місії ФРН у Києві. Як виявилось, Мартін Єгер у «минулому житті» був фотожурналістом. А дипломатична служба дала змогу реалізувати цю пристрасть у нових вимірах. «Від минулого Дня Незалежності» – колишній фотожурналіст бере нас з собою в подорож Україною та ділиться особистими враженнями про країну...», – так у посольстві ФРН в Україні анонсували унікальний проєкт. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102552/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. – 2024. – 5 верес. На Венеційському кінофестивалі показали фільм просянки Анастасії Трофімови про російських окупантів. – Інф.

5 вересня на Венеційському кінофестивалі показали фільм «Росіяни на війні» російської режисерки Анастасії Трофімової. У синопсисі вона стверджує, що цим «документальним фільмом» вона хотіла показати «тих, кого більшість світу раніше не бачила – російських солдатів». «Я сподіваюся, що їхні історії сприяють глибшому розумінню цієї безглуздої та травматичної війни. Хоча ми зняли антивоєнний фільм, я розумію, що в нинішньому геополітичному контексті наш фільм може бути об'єктом нападок і планів, що виходять за межі його сфери», – заявила режисерка. Раніше в інтерв'ю російським ЗМІ Анастасія Трофімова зазначала, що знімала свій фільм на тимчасово окупованих територіях України, зокрема на Донеччині і Луганщині. У зону бойових дій режисерка прибула незаконно. Там вона перебувала близько семи місяців. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/socium/na-veneciyskomu-kinofestivali-pokazali-film-pro-rosiyskih-soldativ-50448621.html>

Україна молода. – 2024. – 8 верес. Russians in War: на Венеційському фестивалі показали маніпулятивний фільм про окупантів. – Поваляєв І.; Укрінформ. – 2024. – 6 верес. Держкіно закликло Венеційський фестиваль не показувати пропагандистський фільм про солдатів РФ. – Інф.; Газета по-українськи. – 2024. – 7 верес. На кінофестивалі в Венеції показали пропагандистський фільм про «хороших росіян» на війні з Україною: кіноспільнота обурена. – Інф.

Державне агентство України з питань кіно рішуче засудило включення в програму 81-го Венеційського кінофестивалю завуальованої російської пропагандистської стрічки «Russians in War» («Росіяни на війні») російської режисерки Анастасії Трофімової. Про це йдеться у заяві Держкіно в соцмережах. «Ми вважаємо будь-яку форму віктимізації або виправдання агресії та військових злочинів з боку терористичної держави абсолютно неприйнятною. Це фільм, який намагається зобразити агресорів як жертв, є небезпечним інструментом маніпуляції громадською думкою та має на меті

перекласти відповідальність за злочини, вчинені російськими військовими, на інші сторони. Подібні дії не лише спотворюють реальність, але й загрожують міжнародному правопорядку та сприяють поширенню дезінформації», – йдеться у повідомленні. Держкіно закликала організаторів Венеційського кінофестивалю переглянути своє рішення та виключити цей фільм з програми, щоб не надавати платформу для пропаганди, яка виправдовує агресію. «Ми також звертаємося до міжнародної кіноспільноти з проханням приєднатися до засудження цього фільму та будь-яких інших спроб використання кіно як інструменту пропаганди», – заявляють українські кінематографісти. Також засудив показ цього пропагандистського фільму посол України в Італії Ярослав Мельник, який закликав організаторів фестивалю не допускати російської пропаганди. Посол звернувся до організаторів Венеційського кінофестивалю з проханням «засудити використання мистецтва для пропаганди та не допустити участі фільмів, які відкрито пропагують війну Росії проти України та відбілюють злочини кремлівського режиму». Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/185438/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3903008-derzkin-zaklikalo-venecijiskij-festival-ne-pokazuvati-propagandistskij-film-pro-soldativ-rf.html>

https://gazeta.ua/articles/life/_na-kinofestivali-v-veneciyi-pokazali-propagandistskij-film-pro-horoshih-rosiyan-na-vijni-z-ukrayinoyu-kinospilnota-oburena/1192760

NV. –2024. – 8 верес. «Образа жертв війни». МЗС України засудило прем'єру фільму Росіяни на війні на Венеційському кінофестивалі. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 8 верес. МЗС засудило показ фільму «Росіяни на війні» на Венеційському кінофестивалі. – Інф.; Фокус.–2024. – 7 верес. «Ми рішуче проти»: в МЗС відреагували на показ фільму про російських військових в Торонто. – Мазун О.; УНН. –2024. – 8 верес. Образа жертв війни, розв'язаної РФ: у дипломатичному відомстві засудили стрічку «Росіяни на війні». – Тележніков І.

Міністерство закордонних справ України засудило прем'єру фільму «Росіяни на війні», який показали на Міжнародному Венеційському кінофестивалі. Про це повідомила пресслужба МЗС України 8 вересня. Посольство України в Італії направило лист до президента Венеційської бієнале, у якому йдеться про неприпустимість показу російської пропагандистської стрічки на фестивалі, коли Росія продовжує вести війну проти України. Водночас Генеральне консульство України в Торонто звернулося до організаторів Міжнародного кінофестивалю в місті з вимогою скасувати показ російського фільму. «Демонстрація цього фільму у Венеції та запланована прем'єра в Торонто – це образа жертв війни, розв'язаної РФ проти України. Документальний фільм «Росіяни на війні» викривлює реальність російської агресії та слугує для Кремля інструментом пропаганди», – зазначили у МЗС. У міністерстві також закликали припинити спроби надання країні-агресору міжнародної культурної сцени, яку РФ використовує для «відбілювання своїх злочинів». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/rosiyani-na-viyni-mzs-ukrajini-zasudilo-pokaz-filmu-na-veneciyskomu-kinofestivali-50449212.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3903441-mzs-zasudilo-pokaz-filmu-rosiani-na-vijni-na-veneciyskomu-kinofestivali.html>

<https://focus.ua/uk/ukraine/667006-mi-rishuche-proti-v-mzs-vidreaguvali-na-pokaz-filmu-pro-rosiyskih-viyskovihv-toronto>

<https://unn.ua/news/obraza-zhertv-viiny-rozviazanoi-rf-u-dyplomatychnomu-vidomstvi-zasudyly-strichku-rosiiany-na-viini>

NV. –2024. – 6 верес. «Цинізм топових кінофестивалів». Українська кіноспільнота жорстко розкритикувала показ у Венеції фільму колишньої працівниці Russia Today. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 6 верес. На Венеційському кінофестивалі показали фільм про російських військових в Україні. Українська кіноспільнота відреагувала. – Інф.

Українська продюсерка Дар'я Бассель, яка подивилася стрічку «Росіяни на війні», розповіла про черговий прояв російської пропаганди. «Цей фільм може ввести вас в оману, вважаючи, що це антивоєнний фільм, який ставить під сумнів нинішній режим в Росії. Проте те, свідком чого я стала, є яскравим прикладом чистої російської пропаганди...». Окрім цього, про показ фільму російської режисерки написали журналісти Reuters. У матеріалі зазначили, що за словами Анастасії Трофімової, під час свого семимісячного перебування в зоні ведення бойових дій, вона жодного разу не побачила ознак військових злочинів, які чинять окупанти. На показ фільму про окупантів на кінофестивалі також відреагувала українська режисерка Ірина Цілик. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/veneciyskiy-kinofestival-reakciya-na-pokaz-filmu-rosiyani-na-viyni-vid-rezhiserki-z-rf-50448791.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/na-venetsijskomu-kinofestyvali-pokazaly-film-pro-rosijskykh-vijskovykh-v-ukraini-ukrainska-kinospilnota-vidreahuvala/>

День. – 2024. – 8 верес. Україна висловила протест через прем'єру фільму «Росіяни на війні» на Венеційському кінофестивалі. – Інф.

Посол України в Італії Ярослав Мельник засудив показ фільму «Росіяни на війні» російської режисерки Анастасії Трофімової на Венеційському кінофестивалі та закликав його організаторів не допускати російської пропаганди. Відповідний лист опублікувало посольство України в Італії. Генеральне консульство України в Торонто також висловило протест проти намірів показати «Росіян на війні» на тамтешньому міжнародному кінофестивалі. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/080924-ukrayina-vyslovyala-protest-cherez-premyeru-filmu-rosiyany-na-viyni-na-venetsiyskomu>

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 7 верес. Російський фільм про війну в Україні є в програмі кінофестивалю в Торонто – Генконсул виступив з критикою. – Кругленко О.

Генеральний консул України в Торонто Олег Ніколенко звернувся до організаторів Міжнародного кінофестивалю в Торонто (TIFF) з аргументованим протестом проти показу на фестивалі фільму про росіян на російсько-українській війні. Він зазначив, що автор фільму «навмисне неправдиво зображає» реалії війни Росії проти України, відбілюючи злочин тих, хто прийшов на чужу землю зі зброєю. Українці в Торонто оголосили про проведення протестної акції 10 вересня проти показу фільму на кінофестивалі. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/rosijskij-propahandistskij-film-pro-rosijskikh-vijskovikh-na-vijni-.html>

NV. –2024. – 7 верес. «Спроба відбілити воєнні злочини». Україна відреагувала на показ російського фільму на фестивалі у Торонто. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 8 верес. Україна закликала скасувати показ пропагандистського фільму РФ на кінофесті у Торонто. – Інф.

Посол України в Канаді Юлія Ковалів прокоментувала показ пропагандистської кінострічки «Росіяни на війні» в межах Міжнародного кінофестивалю у Торонто. Зазначимо, що режисерка стрічки – колишня співробітниця РТ Анастасія Трофімова. «Ми глибоко розчаровані рішенням Міжнародного кінофестивалю у Торонто включити до цьогорічної програми російський пропагандистський фільм. З огляду на те, що місія фестивалю полягає у трансформації за допомогою фільмів сприйняття людьми світу, ми вбачаємо у цьому спробу відбілити воєнні злочини, вчинені російськими військовими в Україні», – написала Юлія Ковалів у соцмережі X. За словами Ковалів, фільм викривлено зображує реалії російської війни проти України. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/posol-ukrajini-v-kanadi-zaklikala-skasuvati-pokaz-rosiyskogo-filmu-na-festivali-u-toronto-50449098.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3903227-ukraina-zaklikala-skasuvati-pokaz-propagandistskogo-filmu-rf-na-kinofesti-u-toronto.html>

NV. –2024. – 7 верес. Канадський конгрес українців засудив Canada Media Fund за фінансування фільму про російських окупантів. – Інф.

Канадський медійний фонд (Canada Media Fund) використав кошти платників податків для підтримки фільму, який виправдовує російську агресію. Про це заявив Конгрес українців Канади у своєму зверненні 6 вересня. У зверненні організація нагадала, що уряд Канади раніше висловлював «стурбованість через вплив російської пропаганди». Конгрес також звернув увагу на те, що режисерка фільму Анастасія Трофімова «потрапила на суверенну територію України разом із російськими окупаційними військами, чим порушила українське законодавство». За словами представників української громади, фільм намагається виправдати геноцидну війну та агресію

Росії проти України, перекладаючи відповідальність за злочини російських військ на «пропаганду» або «туман війни». Конгрес також засудив Міжнародний кінофестиваль у Торонто за демонстрацію цього фільму. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/veneciyskiy-kinofestival-kongres-ukrajinciv-kanadi-zasudiv-finansuvannya-filmu-pro-okupantiv-50448966.html>

NV. –2024. – 6 верес. Фільм Яремчук: Незрівнянний світ краси вийде на Netflix. – Інф.; The Village Україна. – 2024. – 7 верес. Документальний фільм про Назарія Яремчука від Knife! Films вийде на Netflix. – Яковенко І.

Фільм «Яремчук: Незрівнянний світ краси», який 8 серпня вийшов у кінотеатрах, тепер стане доступним на Netflix. Стрічку передплатники стрімінгової платформи зможуть переглянути з 11 вересня. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/film-yaremchuk-nezrivnyanniy-svit-krasi-viyde-na-netflix-50448804.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/354605-dokumentalniy-film-pro-nazariya-yaremchuka-vid-knife-films-viyde-na-netflix>

Українформ. – 2024. – 7 верес. Фільм «Мій карпатський дідусь» покажуть у Відні. – Інф.

Українсько-італійську трагікомедію «Мій карпатський дідусь» 24 вересня покажуть у Відні, повідомляє Державне агентство України із питань кіно у фейсбуці. Режисер Заза Буадзе і виконавець головної ролі Богдан Бенюк особисто презентують фільм і поділяться із глядачами спогадами про зйомки. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3903261-film-mij-karpatskij-didus-pokazut-u-vidni.html>

NV. –2024. – 6 верес. The Zelensky Story. На BBC вийшов трисерійний серіал про Володимира Зеленського – британські критики відреагували. – Інф.

4 вересня BBC представив трисерійний біографічний серіал про Президента України Володимира Зеленського. Режисером став Майкл Волдман. Видання зібрало реакції британських критиків. The Guardian пише, що режисеру вдалося зібрати «детальний портрет надзвичайної людини в надзвичайний історичний період своєї країни». Financial Times пише, що попри те, що історію українського президента вже не одноразово розповідали з початку повномасштабного вторгнення, серіал Майкла Волдмана містить певну інтимність. Це пов'язано із тим, що знімальна група мала безпосередній доступ до подружжя Зеленських і їхніх друзів. Independent також називає серіал The Zelensky Story «захопливою історією, яка вражає». Вони акцентують не лише на персоні українського президента, але й показують кадри того, що переживають українці. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/volodimir-zelenskiy-u-velikiy-britaniji-viyshov-serial-pro-ukrajinskogo-prezidenta-50448885.html>

Література

Вечірній Київ. – 2024. – 8 верес. Музичні вібрації: у столичній книгозбірні презентували книгу диригента НАОНІ Віктора Гуцала. – Асадчева Т.

Нещодавно у Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого відбулася презентація книги народного артиста України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка Віктора Омеляновича Гуцала «Музичні і «не музичні» вібрації». У ній розповідається про історію становлення, творче зростання та основні досягнення одного з найулюбленіших музичних колективів України, а також цікаві та маловідомі факти з біографії самого керманіча та подальші плани НАОНІ. Захід відбувся у межах культурологічного проекту «Бібліотека Ярослава Мудрого та її околиці», який започатковано спільно з видавництвом «Саміт-Книга». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102456/>

Вечірній Київ. – 2024. – 7 верес. За книжками та думками: у столиці проходить Kyiv Book Fest. – Катаєва М.

Фестиваль Kyiv Book Fest відбувається вже вдруге, і об'єднує довкола себе всіх гравців книжкового ринку: видавців, авторів, бібліотекарів, представників книгарень та, звісно, читачів. Як розповів власник видавництва «Наш Формат», організатор фестивалю Kyiv Book Fest Владислав Кириченко, цьогорічний форум був складніший з організацією, через відключення світла. Його гасло залишилося незмінним – «Книга – це зброя». Президентка Української бібліотечної асоціації Оксана Бруй зазначила, що бібліотеки стали більш помітні, видавці все більше їх бачать як партнерів. «Ми маємо спільні цілі. Адже людський капітал, який критично важливий для подолання наслідків війни та відновлення та розвитку України, це про інтелектуальне та громадянське, думаюче суспільство, – підкреслила вона. – Бібліотека – це потужна сила, що має потенціал бути включеним в усі сфери життя людини, громади, суспільства, розвивали їхні спроможності. Сьогодні потрібно інвестувати в бібліотеки». «Проводимо професійні події, але навіть в більших масштабах...», – зауважив Владислав Кириченко. На запитання, що ж відбувається нині з книжковим ринком, він поділился, що спочатку відбувся ренесанс, потім перегрів ринку, зараз він трохи «здувся». Діють закони ринку, і грошей на книжки у людей більше не стає. А конкуренція добре відчувається. «Початок року був дуже оптимістичним, але другий і третій квартал для більшості видавництв став як холодний душ. Всі розігналися з накладками, а ситуація стабілізувалася, ринок вийшов у збалансовану ситуацію, див не буде. Окрім того, з'явилася піратська продукція українських видань», – звернув увагу Владислав Кириченко. Як повідомив на презентації «Книжковий ринок України. Динаміка 2023 – 2024 років» начальник аналітичного відділу Українського інституту книги Юрій Марченко, за 2024 рік в Україні видали 15 187 книжок загальним накладом у 24,7 млн примірників. Серед тенденцій він зазначив, що галузь зростає, але залишається мало видимою в масштабах країни; виторги збільшуються через подорожчання книжок (наразі середня

вартість книги становить 280 грн); великі гравці легше подолали кризу 2022 року і швидше розвиваються. Водночас все ще недостатньо творів українських авторів. Докладно про перебіг події:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102483/>

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2024. – 8 верес. Курська область і Україна: київські музейники під час військової операції побували на прикордонні. – Скотнікова О.

Впливова американська газета The Washington Post розповідає про експозицію в Національному музеї історії України у Другій світовій війні, присвячену нещодавній Курській наступальній операції ЗСУ. «Ми створили цю виставку за лічені дні після початку операції. Це наш обов'язок – фіксувати історію в режимі реального часу», – зазначає директор музею Юрій Савчук. Експозиція включає особисті речі українських військових, фрагменти російської техніки та фотографії з передової. Музейники зазначають, що ця виставка, та й сама експедиція була б неможлива без наших військових. Надійним партнером музейних виступає Центральне управління цивільно-військового співробітництва Генштабу ЗСУ, його начальник полковник Олександр Кутков. Ярослав Файзулін, очільник Центрального державного історичного архіву України розповів на відкритті про історію заселення південних земель нинішньої Курської області. На виставці цей період проілюстрований картами та відомістю про заснування міста Суджа. До процесу створення виставки в надзвичайно короткі терміни долучилися два Музеї: Національний заповідник «Чернігів стародавній», який представив внесок гетьмана Івана Мазепи в розвиток Курщини. А Ольга Сошнікова, директорка Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова акцентувала на збереженні етнографічних матеріалів Слобожанщини. Основу наукового вивчення регіону заклав засновник Музею М. Сумцов. Документальні фото про те, що відбувається у Суджі та прикордонні показали на окремій експозиції виставки «Рубіж». Тут 26 із 6665 світлин музейного фотографа Романа Пупенка, які той зробив у експедиції, що пройшла цьогоріч з 15 по 19 серпня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102559/>

The Village Україна. – 2024. – 7 верес. Театралізовані вечірні екскурсії у Музеї видатних діячів української культури. – Яковенко І.

Творче об'єднання «Ніч в Університеті» за підтримки Українського культурного фонду організують серію вечірніх екскурсій «Ніч у Музеї. Розстріляне відродження». Тема екскурсій – період Розстріляного відродження та його представники, серед яких Лесь Курбас, Теодосій Мовчанівський, Микола Хвильовий, Михайло Бойчук. Відвідувачі мають пройти по певному маршруту з екскурсоводом, який є водночас актором. Екскурсії проведуть 12, 14 та 15 вересня у Музеї видатних діячів української культури. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/354601-teatralizovani-vechirni-ekskursiyi-u-muzeji-vidatnih-diyachiv-ukrayinskoyi-kulturi>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. У Музеї просто неба в Пирогові проходить фестиваль «Жива культура – живий світ». – Інф.

У Національному музеї народної архітектури та побуту України проходить фестиваль «Жива культура – живий світ», присвячений нематеріальній культурній спадщині. «Ідея фестивалю – показати різноманітність елементів нематеріальної культурної спадщини всіх регіонів... Тобто власне показати той спектр нематеріальної культурної спадщини, який є в Україні. Також на фестивалі можна ознайомитися і з ремеслами, і послухати звучання пісні, зокрема, буде кобзарська традиція представлена», – наголосив директор Центру розвитку «Демократія через культуру» Олександр Алімович. Головна спеціалістка Департаменту культурної спадщини Міністерства культури та інформаційної політики Тетяна Слободянюк зазначила, що до національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини наразі додано 103 елементи, і на фестиваль були запрошені усі області та громади, які представляють ті чи інші елементи. Крім того, під час фестивалю вперше відбувся форум, який включав панельні дискусії з різними представниками влади та громадськості. Учасники форуму обговорювали формування державної політики у сфері охорони нематеріальної спадщини, досвід охорони нематеріальної спадщини в надзвичайних ситуаціях, зокрема, у часи війни, цифровізацію, роль та значення громади у охороні нематеріальної культурної спадщини. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3903274-u-muzei-prosto-neba-v-pirogovi-prohodit-festival-ziva-kultura-zivij-svit.html>

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. Точицький: Айдентика є джерелом стійкості та силою, що об'єднує українців. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій Микола Точицький під час форуму «Жива спадщина України» наголосив, що наша айдентика є джерелом стійкості та силою, яка об'єднує українців. Він зазначив, що ворог хоче знищити передусім українську ідентичність. «Коли... Путін говорить про «денацифікацію», він, власне, говорить про те, що хоче зруйнувати те, що велика, абсолютно немотивована, некультурна нація намагалась знищити в українців століттями. Я хотів би, щоб ми про це пам'ятали», – сказав міністр. За його словами, головне завдання очолюваного ним відомства – «допомагати знаходити методи для того, щоб те споконвічне, що називається українською ідентичністю, було більш зрозумілим і було відображене як українське». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3903204-tocickij-ajdentika-e-dzerelom-stijkosti-ta-silou-so-obednue-ukrainciv.html>

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. В Україні треба створити реєстр майстрів

декоративно-ужиткового мистецтва – Карандєєв. – Інф.

В Україні має бути створений реєстр майстрів народного декоративно-ужиткового мистецтва. Про це заявив перший заступник міністра культури та інформаційної політики Ростислав Карандєєв під час форуму «Жива спадщина України». За його словами, необхідно також розширювати реєстр елементів нематеріальної культурної спадщини і «зробити з нього національну нематеріальну культурну Вікіпедію». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3903223-v-ukraini-treba-stvoriti-reestr-majstriv-dekorativnouzitkovogo-mistectva-karandeev.html>

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. Привертати увагу до нематеріальної культурної спадщини треба через цифрові технології – МКІП. – Інф.

Необхідно використовувати цифрові технології для більшого привертання уваги до нематеріальної культурної спадщини. Про це сказала заступниця міністра культури та інформаційної політики України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Анастасія Бондар під час форуму «Жива спадщина України». Вона підкреслила, що проблема усіх реєстрів в тому, що вони були у паперовій формі і були недоступними для людей. За її словами, цифрова трансформація – це про доступність і прозорість процесів у країні. Форум «Жива спадщина України» проводиться у межах фестивалю «Жива культура – живий світ». Це перший в Україні форум нематеріальної культурної спадщини на національному рівні, покликаний залучити всі партнерські організації для напрацювання спільних рішень та обговорення питань, пов'язаних з реалізацією політики з охорони НКС. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3903253-privertati-uvagu-do-nematerialnoi-kulturnoi-spadsini-treba-cerez-cifrovi-tehnologii-mkip.html>

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. МКІП: Вимушене переміщення людей загрожує втратою культурної унікальності ТОТ. – Інф.

Вимушене переміщення в період повномасштабної війни є загрозою втрати культурної унікальності територій, які на сьогодні окуповані РФ. Про це сказала директор Департаменту відновлення та культурної реінтеграції деокупованих територій МКІП Діана Трима під час форуму «Жива спадщина України». Вона додала, що в Україні є організація «Кримський дім», яка є фізичною точкою поєднання носіїв кримської культури, але ми не маємо такої точки дотику для носіїв культури нині окупованих територій Донецької і Луганської області. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3903247-vimusene-peremisenna-ludej-zagrozie-vtratou-kulturnoi-unikalnosti-okupovanih-teritorij-mkip.html>

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. Кабмін вніс об'єкт культурної спадщини «Поле бою: Битва за Мощун» у Держреєстр нерухомих пам'яток. – Інф.

Кабмін вніс до Державного реєстру нерухомих пам'яток України об'єкт культурної спадщини як пам'ятку історії національного значення «Поле бою:

Битва за Мошун». Про це у телеграмі поінформував постійний представник уряду у Верховній Раді Тарас Мельничук. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3903084-obekt-kulturnoi-spadsini-pole-bou-bitva-za-mosun-vnesli-v-derzreestr-neruhomih-pamatok.html>

Україна молода. – 2024. – 8 верес. У центрі Києва зупинили знищення історичної будівлі. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2024. – 7 верес. У центрі столиці зупинили руйнування декоративних елементів на пам'ятці архітектури. – Катаєва М.; The Village Україна. – 2024. – 7 верес. Декоративну ліпнину незаконно відбили із фасаду історичної міської станції на Чикаленка. – Гриненко В.

В історичному центрі міста кївські активісти припинили знищення оздоблення фасаду старовинного будинку. Про це повідомив Департамент охорони культурної спадщини КМДА у Фейсбуці. «Вдячні ГО «Справжній Київ» за своєчасне втручання: їх команда першими помітила проблему, викликала поліцію та повідомила наш Департамент. На сьогодні роботи зупинено, а порушники понесуть відповідальність згідно з чинним законодавством України», – повідомили у ДОКС. Як зазначили у мерії, будинок на вул. Чикаленка, 14 (колишня Пушкінська), який зазнав пошкоджень, збудований у 1912–1914 роках за проектом архітектора О. Вербицького й оформлений у стилі модерн. А отже є важливим архітектурним об'єктом міста. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/185434/>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102523/>

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/354635-dekorativnu-lipninu-nezakonno-vidbili-iz-fasadu-istorichnoyi-miskoyi-stantsiyi-na-chikalenka>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 6 верес. В Анкарі відбувся концерт «Культурного десанту». – Інф.

У столиці Туреччини 5 вересня відбувся концерт об'єднання «Культурний десант», учасники якого служать у ЗСУ та більшість концертів проводять на передовій. Посол України в Туреччині Василь Боднар зазначив, що особливе значення для концертів у Туреччині має участь у них кримськотатарських співаків, які виконують кримськотатарські та турецькі твори. Звертаючись до аудиторії перед початком концерту, він наголосив на тому, що завданням «Культурного десанту» є передусім використання мистецтва, таланту, майстерності як інструментів наближення перемоги України. У концерті взяли участь музикант та поет, лідер «Культурного десанту» Миколай Серга, професійний бандурист та військовий розвідник Тарас Столяр, соліст ансамблю пісні і танцю ЗСУ Ісмаїл Куртумеров, оперний співак та волонтер Сергій Іванчук, активістка та українська співачка кримськотатарського походження Софіє Лентер-Кизи, музикант Олексій Макульський. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3902878-v-ankari-vidbuvsja-koncert-kulturnogo-desantu.html>

Укрінформ. – 2024. – 7 верес. У Нідерландах відкрилася виставка, присвячена українській художниці Поліні Райко. – Інф.

В Амстердамі відкрилася виставка, присвячена художниці Поліні Райко з міста Олешки Херсонської області, будинок якої було затоплено внаслідок підриву Каховської ГЕС російськими окупантами. «Ця виставка вперше демонструється за кордоном, і я дуже щаслива, що це відбувається саме тут, в Нідерландах, адже Нідерланди дуже залучені до опікування Херсонським регіоном...», – сказала кураторка та організаторка виставки в Нідерландах, директорка українського нідерландського культурного центру «Каштан» Маріанна Джулай. Вона також розповіла, що на виставці представлено фотографії з унікального будинку-музею, фільми про художницю, книга, історії з її життя та творчості. Варто зазначити, що виставка проходила у центрі «Добродій», який було відкрито після повномасштабного вторгнення Росії для українців. Центр створила Тата Помуран – українка родом з Херсона, яка вже багато років проживає в Нідерландах. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3903104-u-niderlandah-vidkrilasa-vistavka-prisvacena-ukrainskij-hudoznici-polini-rajko.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2024. – 8 верес. У музеї LUM в Перу з'явився аудіогід українською. – Інф.; УНН. – 2024. – 8 верес. У Перу запрацював аудіогід українською мовою. – Тележніков І.

У музеї LUM у Перу, який присвячений громадянському конфлікту 1980–2000 років між повстанськими комуністичними рухами та урядом, з'явився аудіогід українською – перший в іспаномовній Америці. Про це дружина Президента Олена Зеленська повідомила у фейсбуці. «Сама назва музею, який постав на згадку про ці недавні часи, – «Місце пам'яті, толерантності та соціальної інтеграції» – визначає його ідею: історія може бути тяжкою та травматичною, але пам'ять і роздуми про наслідки насильства, про його жертв та винуватців важливі й обов'язкові для кращого майбутнього...». Пані Зеленська висловила вдячність Посольству України в Перу за реалізацію проекту. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3903425-u-muzei-lum-u-peru-zavivsa-audiogid-ukrainskou.html>

<https://unn.ua/news/u-peru-zapratsiuvav-audiohid-ukrainskoiu>

Підтримка України у світі

Укрінформ. – 2024. – 6 верес. Польські літератори збирають кошти для бригади, де служить Жадан. – Інф.

Товариство польських письменників «Літературна спілка» розпочало збір коштів на допомогу українському письменнику Сергію Жадану і бригаді НГУ «Хартія», де він служить. Збір коштів у межах благодійного аукціону

проводиться на онлайн-платформі Allegro. Усі охочі можуть придбати лоти польських літераторів. Загалом пропонується понад 50 лотів. Серед них – обід з нобелівською лауреаткою з літератури Ольгою Токарчук, відвідання музеїв, театрів, спільна прогулянка по Варшаві, книги з підписами авторів тощо. Акція триватиме до 31 жовтня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3902963-polski-literatori-zbiraut-kosti-dla-brigadi-de-sluzit-zadan.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm